

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 173/08-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť C. V., K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 16 ods. 1, 2 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 3 Pv 1580/04 z 5. novembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť C. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. januára 2008 doručená sťažnosť C. V., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 16 ods. 1, 2 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 3 Pv 1580/04 z 5. novembra 2007 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že na základe trestného oznámenia D. V. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru K., Úrad justičnej a kriminálnej polície (ďalej len „policajný orgán“) uznesením sp. zn. ČVS: ORP-989/1–OVK–2004 z 5. októbra 2004 podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku začalo trestné stíhanie za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 9 ods. 2, § 215 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Vec dozoruje okresná prokuratúra, ktorá už 4. decembra 2006 zrušila uznesenie policajného orgánu, ktorým bolo prerušené konanie vo veci. Tento orgán opätovne 15. októbra 2007 podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku prerušil trestné stíhanie, pretože pre neprítomnosť svedka nebolo možné vec náležite objasniť. Okresná prokuratúra na základe sťažnosti sťažovateľky uznesením z 5. novembra 2007 zamietla sťažnosť poškodenej pre jej nedôvodnosť.

Podľa sťažovateľky orgány činné v trestnom konaní nedostatočne postupujú, keď nezohľadňujú dostatočne príslušné ustanovenia Trestného zákona vzťahujúce sa na daný prípad, okresná prokuratúra nedostatočne vyvíja aktivity smerujúce k objasneniu trestného činu a následne k vzneseniu obvinenia, keď zastáva názor, že na základe dosiaľ vykonaných dôkazov vyplýva dôvodné podozrenie, že sťažovateľka bola podrobená ponižujúcemu a neľudskému zaobchádzaniu, ktoré Trestný zákon kvalifikuje ako trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby. Sťažovateľka rovnako považuje za nepochybné, že nie je možné akceptovať rozhodnutie okresnej prokuratúry, ktoré umožní len ďalšie oddialenie vyšetrenia takého konania voči sťažovateľke a vyvedenia zodpovednosti zaň. Sťažovateľka poukázala na to, že výsluch M. K. je jedným z dôkazov, nie je však jediným spôsobom, ktorým vo veci možno objasňovať skutočnosti dôležité pre trestné konanie. Poukázala najmä na iný dôkaz, a to posudok PhDr. E. K., z ktorého jednoznačne vyplývalo, že sťažovateľka bola vystavená ponižujúcemu a neľudskému zaobchádzaniu a že takéto konanie zanechalo na nej psychické stopy. Preto považuje postup policajného orgánu a okresnej prokuratúry za neakceptovateľný a žiada, aby ústavný súd vo veci vydal tento nález:

„Právo sťažovateľky

- *domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR,*
- *právo na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa článku 16 ods. 1 Ústavy SR,*

- *nebyť podrobený krutému a ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa článku 16 ods. 2 Ústavy SR,*
- *na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do svojho súkromného života podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR,*
- *nebyť podrobený neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa článku 3 Dohovoru,*
- *a na rešpektovanie súkromného života podľa článku 8 Dohovoru.*

bolo postupom a uznesením Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 3 Pv 1580/04 zo dňa 5. 11. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnej prokuratúre Košice II pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 3 Pv 1580/04 zo dňa 5. 11. 2007 a vracia jej vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 300.000,- Sk.

Odporkyňa je povinná nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd zaručených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podmienky konania súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa uvedeného zákonného ustanovenia, podľa ktorého sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných predpisov výlučne príslušné iné orgány.

Podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu.

Tieto oprávnenia prokurátora sa v celom rozsahu vzťahujú aj na prípad sťažovateľky, ktorá v sťažnosti podanej ústavnému súdu ani netvrdila, že by požiadala ako poškodená podnetom nadriadenú prokuratúru o preskúmanie zákonnosti postupu okresnej prokuratúry v spojitosti s uznesením policajného orgánu o prerušení trestného stíhania v jej veci. V tejto spojitosti treba uviesť, že podľa § 173 ods. 3 Trestného poriadku pred prerušením trestného stíhania treba urobiť všetko, čo je potrebné na zabezpečenie úspešného vykonania trestného stíhania. Ak už nie je dôvod na prerušenie, v trestnom stíhaní sa pokračuje. Aj z tohto ustanovenia vyplýva, že sa v celom rozsahu môže uplatniť pôsobnosť nadriadeného prokurátora, a napokon aj prerušenie trestného stíhania nie je konečným rozhodnutím, pretože toto uznesenie nebráni pokračovať v trestnom stíhaní, ak pominú dôvody na jeho prerušenie.

Sťažovateľka tvrdí, že jej základné právo na inú právnu ochranu bolo porušené prerušením trestného stíhania. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti preto ústavný súd skúmal, či súčasťou tohto základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo na neprerušenie trestného stíhania, ak sú na jeho prerušenie zákonom uznané dôvody.

Zo žiadneho ustanovenia Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na to, aby sa trestné konanie neprerušilo, ak sú na jeho prerušenie zákonom ustanovené dôvody. Posúdenie tejto otázky je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátora). Osobe, ktorá podala podnet na trestné stíhanie, nielenže nevzniká právo na začatie trestného stíhania, ale ani právo na to, aby sa trestné stíhanie neprerušovalo, ak nastanú dôvody na takýto procesný úkon orgánov činných v prípravnom konaní.

Sťažovateľka nevyužila možnosti podania prostriedkov nápravy na nadriadený orgán okresnej prokuratúry vo svoj prospech, kde sa ochrany svojich práv mohla domôcť už v rámci konania orgánov prokuratúry, a nie na iných orgánoch.

Tieto východiská viedli ústavný súd aj k záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti. V danom prípade je nevyhnutné vypočuť ako svedka M. K., ktorý je súčasne podozrivým zo spáchania trestného činu označeného sťažovateľkou, pričom orgány činné v trestnom konaní robia úkony na jeho vypočutie. Ako však vyplýva zo spisu okresnej prokuratúry, svedok sa zdržuje v cudzine, z čoho vyplývajú problémy s jeho vypočutím vo veci týkajúcej sa sťažovateľky ako poškodenej.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky pre jej neprípustnosť a zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z procesných dôvodov. Odmietnutie sťažnosti už po predbežnom prerokovaní má preto za následok, že ústavný súd neskúmal ďalšie nároky sťažovateľky na ochranu označeného základného práva na inú právnu ochranu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutia nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2008